

Hälsobubbel från Frösöbjörk

”Som att vandra i en björkskog.” Så lyriskt uttryckte sig Jämtlands landshövding Maggi Mikaelsson efter att ha provsmakat ett glas mousserande björksavsvin, Sav, som produceras på Frösön.

■ Peter Mosten är ekoingenjör från Dvärsätt strax utanför Östersund. I våras kunde han presentera en ny stjärna på den jämtländska smakhimlen – Sav. Till sin hjälp hade han bland annat ett recept från 1785 på mousserande vin gjort av björksav.

– Bra mousse med smak av fläder och päron och en bittersöt underton av björk, är upphovsmannens eget omdöme.

Nyttig björksav

Peter Mosten hittade receptet på björksavsvinet när han arbetade med att katalogisera en omfattande kunskapsbank som kemiingenjören och forskaren Gunnar Jegrelius lämnat efter sig.

Jegrelius, som levde mellan 1921 och 1981, hade ägnat en stor del av sitt liv åt att samla uppsatser och rapporter om kemiska substansers inverkan på människa och miljö.

I tusen år har vi druckit björksav i Norden. ”Björklake är mitt lif och brennvין är min helse” skaldade till exempel Bellman på 1700-talet. Dessutom ska sav från björk vara nyttig. Den innehåller mineraler, olika sockerarter, aminosyror, antioxidanter och sägs också kunna bota bland annat pollenallergi.

FOTO: RASMUS NORLANDER

Björksaven tappas från det att snön har smält tills björken fått musöron. Cirka tio liter sav blir det per dygn.

FOTO: KLAS FRITZON/NORRLANDIA

Peters första försök att tämja björksaven smakade emellertid vedervärdigt. Först efter mer än ett decenniums tester hemma i köket blev resultatet välsmakande.

Tio liter per dygn

Från snösmältningen fram till att björkens löv ser ut som musöron tappar han sav ur björkar på Frösön. Det ger cirka tio liter råvara per dygn. I köket till en nerlagd militär-mäss får saven sedan bubbla och

jäsa. Därefter förpackas den i sobra glasflaskor innan den lämnas för lagring i berget under Åres liftsystem. 2007 års skörd beräknas till 20 000 flaskor och kan beställas på Systembolaget 2008.

– Det här är en helt annan skogsprodukt än både sågtimmer och träsprit, bedyrar Peter Mosten.

MATS WIGARDT

Se även www.sav.se